

Briselē, 2019. gada 20. martā
(OR. en)

7539/19

**Starpiestāžu lieta:
2018/0247(COD)**

**ELARG 9
COWEB 47
CFSP/PESC 219
RELEX 267
FIN 238
CODEC 684
MIGR 34**

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
lepr. dok. Nr.:	7456/19
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA III) (pirmais lasījums) – daļēja vispārēja pieeja

Pielikumā pievienots daļējas vispārējas pieejas teksts iepriekšminētajam priekšlikumam; pieeja panākta Vispārējo lietu padomes 2019. gada 19. marta sanāksmē.

2018/0247 (COD)

Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA III) ¹**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ²,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ³,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Regula (ES) Nr. 231/2014 ⁴ zaudēs spēku 2020. gada 31. decembrī. Lai saglabātu Savienības ārējo darbību efektivitāti, būtu jāturpina piemērot ārējās palīdzības plānošanas un sniegšanas satvaru.

¹ Izmaiņas Komisijas priekšlikumā šajā dokumentā ir atzīmētas **treknā slīprakstā** un ar [...].

² OV C , , lpp.

³ OV C , , lpp.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 231/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA II) (OV L 77, 15.3.2014., 11. lpp.).

- (2) Pirmspievienošanās instrumenta mērķi ievērojami atšķiras no Savienības ārējās darbības vispārējiem mērķiem, jo šā instrumenta uzdevums ir sagatavot I pielikumā uzskaitītos saņēmējus turpmākai dalībai Savienībā un atbalstīt to pievienošanās procesu. Tāpēc ir svarīgi ieviest īpašu instrumentu paplašināšanās atbalstam, vienlaikus nodrošinot, ka tas papildina Savienības ārējās darbības vispārīgos mērķus un it īpaši Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta mērķus.
- (3) Līguma par Eiropas Savienību 49. pantā ir noteikts, ka jebkura Eiropas valsts, kas ievēro vērtības, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības, un apņemas sekmēt šīs vērtības, var iesniegt pieteikumu, lai to uzņem Savienībā. Eiropas valsts, kas iesniegusi pieteikumu pievienoties Savienībai, var kļūt par dalībvalsti tikai tad, kad ir apliecināts, ka tā atbilst dalības kritērijiem, kas tika noteikti Eiropadomes 1993. gada jūnija sanāksmē Kopenhāgenā (“Kopenhāgenas kritēriji”), un ar noteikumu, ka Savienība spēj integrēt jauno dalībvalsti. Kopenhāgenas kritēriji attiecas uz to iestāžu stabilitāti, kas nodrošina demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un minoritāšu tiesību ievērošanu un aizsardzību, uz funkcionējošas tirgus ekonomikas pastāvēšanu, kā arī uz spēju izturēt konkurences spiedienu un tirgus spēkus Savienībā un uz spēju uzņemties ne tikai Līgumos paredzētās tiesības, bet arī pienākumus, tostarp pievienoties politiskās, ekonomiskās un monetārās savienības mērķiem.

- (4) Paplašināšanās procesa pamatā ir noteikti kritēriji, kā arī taisnīgi un stingri nosacījumi. Katrs saņēmējs tiek novērtēts, pamatojoties uz nopelniem. Panāktā progresa novērtējuma un trūkumu uzskaites mērķis ir I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem sniegt stimulus un vadlīnijas vajadzīgo tālejošo reformu turpināšanā. Lai paplašināšanās izredzes kļūtu par realitāti, joprojām būtiska ir stingra apņemšanās ievērot principu "pamatjautājumi vispirms"⁵. Virzība uz pievienošanos ir atkarīga no tā, kā katrs pieteikuma iesniedzējs ievēro Savienības vērtības, un no tā spējas veikt nepieciešamās reformas, lai pielāgotu savu politisko, institucionālo, tiesisko, administratīvo un ekonomisko sistēmu Savienības noteikumiem, standartiem, politikas nostādņām un praksēm.
- (5) Savienības paplašināšanās politika ir ieguldījums Eiropas mierā, drošībā un stabilitātē ***un dod Savienībai lielākas iespējas risināt globālas problēmas***. Tā ***arī*** nodrošina plašākas ekonomiskās un tirdzniecības iespējas, kas sniedz abpusēju ieguvumu gan Savienībai, gan valstīm, kuras vēlas kļūt par tās dalībvalstīm. Potenciālās dalības Savienībā iespējai piemīt transformējoša ietekme, un tā rada pozitīvas izmaiņas demokrātijā, politikā, ekonomikā un sabiedrībā.
- (5.a) Pieņemt Eiropas pamatvērtības un apņemties tās ievērot ir izvēle, un tas ir būtiski visiem partneriem, kas vēlas pievienoties ES. Ņemot to vērā, Savienība sagaida, ka partneri uzņemsies atbildību un pilnībā apņemsies ievērot Eiropas vērtības un iedzīvotāju interesēs aktīvi veikt nepieciešamās reformas. Tas ietver pakāpenisku pieskaņošanos Savienības kopējai ārpolitikai un drošības politikai, jo īpaši jautājumos, kas skar būtiskas kopīgas intereses, piemēram, jautājumos par ierobežojošiem pasākumiem un hibrīddraudu apkarošanu.***

⁵ Pieeja "pamatjautājumi vispirms" sasaista tiesiskumu un pamattiesības ar divām citām izšķiroši svarīgām pievienošanās procesa jomām: ekonomikas pārvaldību, kur lielāks uzsvars likts uz ekonomikas attīstību un uzlabotu konkurētspēju, un demokrātisku iestāžu stiprināšanu un valsts pārvaldes reformu. Katrs no šiem trim pamatprincipiem ir izšķiroši svarīgs reformu procesā kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs risina galvenos jautājumus, par kuriem iedzīvotāji pauduši bažas.

- (6) Eiropas Komisija savā paziņojumā "*Ticama paplašināšanās perspektīva Rietumbalkāniem un padziļināta ES iesaiste šajā reģionā*" ⁶ atkārtoti apstiprināja noteiktas, uz sasniegumiem balstītas Rietumbalkānu izredzes dalībai ES. Tas ir spēcīgs pamudinājums visam Rietumbalkānu reģionam un ES saistību apliecinājums attiecībā uz reģiona nākotni Eiropā.
- (6.a) *Eiropas Savienība un tās dalībvalstis Sofijas deklarācijā un Sofijas prioritāšu programmā ES un Rietumbalkāniem ir atkārtoti apliecinājušas viennozīmīgo atbalstu Rietumbalkānu Eiropas perspektīvai, kā arī apņemšanos paātrināt uzlabojumus iedzīvotāju dzīvē tādās jomās kā savienojamība un drošība, balstoties uz attiecīgajiem aspektiem 2018. gada 6. februārī pieņemtajā Komisijas paziņojumā. Saskaņā ar šo regulu veiktajām darbībām būtu jāpalīdz atbalstīt šo apņemšanos īstenošanu.***
- (6.b) *Eiropadome kandidātvalsts statusu ir piešķīrusi Albānijai, Islandei ⁷, Melnkalnei, Ziemeļmaķedonijas Republikai, Serbijai un Turcijai. Tā ir apstiprinājusi Rietumbalkānu Eiropas perspektīvu. Neskarot nostājas par statusu vai jebkādus turpmākus lēmumus, kas jāpieņem Eiropadomei vai Padomei, valstis, kuras izmanto šādas Eiropas perspektīvas radītās priekšrocības un kurām vēl nav piešķirts kandidātvalsts statuss, var uzskatīt par potenciālajām kandidātvalstīm tikai šīs regulas īstenošanas nolūkos.***

⁶ COM(2018) 65 final, pieejams šādā tīmekļa vietnē:
https://ec.europa.eu/commission/sites/betapolitical/files/communication-credible-enlargement-perspective-western-balkans_en.pdf

⁷ *Islandes valdība 2015. gada martā pieprasīja ES vairs neuzskatīt Islandi par kandidātvalsti, tomēr oficiāli neatsaucot Islandes dalības pieteikumu.*

(7) Palīdzībai vajadzētu tikt sniegtai saskaņā ar Savienības noslēgtajiem nolīgumiem ar I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem. Atbalstam vajadzētu būt vērstam galvenokārt uz palīdzību I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem stiprināt demokrātiskās iestādes un tiesiskumu, reformēt tiesu sistēmu un valsts pārvaldi, ievērot pamattiesības un veicināt dzimumu līdztiesību, iecietību, sociālo iekļaušanu un diskriminācijas novēršanu. Palīdzībai būtu arī jāatbalsta galvenie principi un tiesības, kas noteikti Eiropas sociālo tiesību pīlārā⁸.

(7.a) *Tā kā labas kaimiņattiecības un reģionālā sadarbība ir būtiski paplašināšanās procesa elementi, [...] sniedzot palīdzību, būtu arī jāturpina atbalstīt [...] I pielikumā uzskaitīto saņēmēju centienus sekmēt reģionālu, makroreģionālu un pārrobežu sadarbību, kā arī teritoriālo attīstību, tostarp īstenojot Savienības makroreģionālās stratēģijas. Palīdzībai būtu arī jāveicina saņēmēju ekonomiskā un sociālā attīstība un ekonomikas pārvaldība, atbalstot gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes programmu, tostarp īstenojot reģionālo attīstību, lauksaimniecības un lauku attīstību, sociālo un nodarbinātības politiku, [...] digitālās ekonomikas un sabiedrības attīstību, un veicinot pētniecību un inovāciju, arī [...] saistībā ar pamatiniciatīvu "Digitalizācijas programma Rietumbalkāniem".*

(7.b) *Īpašs uzsvars būtu jāliek uz papildu iespēju radīšanu jaunatnei, tostarp jauniešiem profesionāļiem, vienlaikus nodrošinot, lai tas veicinātu I pielikumā uzskaitīto saņēmēju sociālekonomisko attīstību. Saskaņā ar šo regulu sniegtajai palīdzībai būtu arī jātiecas novērst intelektuālā darbaspēka emigrāciju.*

(8) Savienībai būtu jāsniedz atbalsts pārejai uz tādu pievienošanos, kas, pamatojoties uz pieredzi, dotu ieguvumu I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem. Šajā sadarbībā īpaša uzmanība būtu jāpievērš tās pieredzes apmaiņai, kuru dalībvalstis guvušas reformu procesā.

⁸ Eiropas Parlaments, Padome un Komisija 2017. gada 17. novembrī Gēteborgas sociālajā samītā par taisnīgām darbvietām un izaugsmi proklamēja Eiropas sociālo tiesību pīlāru.

([...] **8.a**) Tiesiskuma stiprināšana, tostarp cīņa pret korupciju un organizēto noziedzību, un laba pārvaldība, tostarp valsts pārvaldes reforma, joprojām ir galvenie uzdevumi lielākajai daļai I pielikumā uzskaitīto saņēmēju, un minētajiem saņēmējiem tie ir būtiski, lai tuvinātos Savienībai un vēlāk pilnvērtīgi uzņemtos ES dalībvalsts pienākumus. Ņemot vērā to, ka minētajās jomās veiktās reformas noris ilgākā termiņā un ka ir jāgūst manāmi rezultāti, saskaņā ar šo regulu sniegtai finansiālajai palīdzībai iespējami īsā laikā būtu jāapmierina I pielikumā uzskaitīto saņēmēju vajadzības.

([...] **8.b**) Saskaņā ar līdzdalības demokrātijas principu Komisijai būtu jāsekmē parlamentārā uzraudzība katrā I pielikumā uzskaitītajā saņēmējā valstī.

(9) Uzlabota stratēģiskā un operatīvā sadarbība drošības jomā starp Savienību un I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem ir būtiska, lai efektīvi un produktīvi risinātu drošības un terorisma draudus.

(10) Ir svarīgi vēl vairāk pastiprināt *starptautisko un reģionālo* sadarbību migrācijas jomā, tostarp *vēl vairāk nostiprinot* robežu *un migrācijas* pārvaldības *spējas*, nodrošinot piekļuvi starptautiskajai aizsardzībai, apmainoties ar attiecīgo informāciju, [...] uzlabojot robežkontroli un turpinot mūsu centienus [...] *nelikumīgas* migrācijas *apkaršanā*, cilvēku tirdzniecībā un migrantu kontrabandā.

(10.a) Būtu jāuzlabo I pielikumā uzskaitīto saņēmēju komunikācijas spējas, lai nodrošinātu sabiedrības atbalstu ES vērtībām un izpratni par tām, kā arī par iespējamās dalības Savienībā priekšrocībām un pienākumiem, vienlaikus pievēršoties dezinformācijas jautājumam.

- (13) I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem ir jābūt labāk sagatavotiem risināt globālās problēmas, piemēram, problēmas, kas saistītas ar ilgtspējīgu attīstību un klimata pārmaiņām, un jāpielāgojas Savienības centieniem risināt minētos jautājumus. Atspoguļojot to, cik svarīgi ir risināt klimata pārmaiņu problemātiku, saskaņā ar ES apņemšanos īstenot Parīzes nolīgumu un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) šai programmai vajadzētu palīdzēt rīcību klimata politikas jomā integrēt Savienības politikā un sasniegt kopējo mērķi, kurš paredz, ka [25 %] no ES budžeta izdevumiem jāatbalsta klimata jomas mērķu sasniegšana. Paredzams, ka saskaņā ar šo programmu veiktās darbības [16 %]⁹ no programmas kopējā finansējuma ļaus novirzīt klimata mērķu sasniegšanai. Sagatavojot un īstenojot programmu, tiks apzinātas attiecīgās darbības, un šīs programmas kopējais ieguldījums būtu jāiekļauj attiecīgajos izvērtēšanas un pārskatīšanas procesos.
- (14) Saskaņā ar šo instrumentu veiktajām darbībām būtu jāatbalsta Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošana, kas ir universāla programma, kuru ES un tās dalībvalstis ir pilnībā apņēmušās īstenot un kuru atbalsta visi I pielikumā uzskaitītie saņēmēji.
- (15) Ar šo regulu nosaka finansējumu visam programmas laikam, kas ir Eiropas Parlamenta un Padomes galvenā atsauces summa [atsauce pēc vajadzības jāatjaunina saskaņā ar jauno iestāžu nolīgumu: ikgadējās budžeta procedūras laikā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīguma par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību¹⁰ 17. punkta nozīmē].

⁹ *Šis mērķrādītājs tiks sīkāk apspriests saistībā ar IPA III regulu – atkarībā no rezultātiem, kas būs gūti horizontālajās DFS sarunās par vispārējiem klimata mērķiem.*

¹⁰ Atsauce jāatjaunina: OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp. Nolīgums ir pieejams šādā tīmekļa vietnē: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220(01)&from=LV)

- (16) Komisijai un dalībvalstīm būtu jānodrošina sniegtās palīdzības atbilstība prasībām, saskaņotība un papildināmība, jo īpaši regulāri apspriežoties un bieži apmainoties ar informāciju palīdzības sniegšanas cikla dažādos posmos. Būtu jāveic arī pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu labāku koordināciju un papildināmību, tostarp regulāri apspriežoties ar citiem līdzekļu devējiem. ***Komisijai un dalībvalstīm būtu arī jāuzlabo koordinācija vietējā līmenī, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis var informēti piedalīties visā plānošanas procesā un var labāk īstenot savu lomu IPA komitejā.*** Vajadzētu palielināt pilsoniskās sabiedrības nozīmi – gan programmās, kuras īsteno valdības struktūras, gan pilsoniskās sabiedrības kā tiešas Savienības palīdzības saņēmējas nozīmi.
- (17) Rīcības prioritātes, lai sasniegtu attiecīgo politikas jomu mērķus, kurus atbalstīs saskaņā ar šo regulu, būtu jānosaka plānošanas satvarā, ko Komisija Savienības daudzgadu finanšu shēmas laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam ir izstrādājusi sadarbībā ar I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem, pamatojoties uz paplašināšanās [...] ***politikas satvaru, ko nosaka Eiropadome un Padome, kā arī [...] saņēmēju*** konkrētajām vajadzībām, saskaņā ar vispārējiem un konkrētiem mērķiem, kas definēti šajā regulā, un pienācīgi ņemot vērā attiecīgās valstu stratēģijas. Plānošanas satvarā būtu jānosaka atbalstāmās jomas, izmantojot indikatīvu sadalījumu pa atbalsta jomām, tostarp ar klimatu saistīto izdevumu aplēses.

- (18) Savienības interesēs ir palīdzēt I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem to centienos veikt reformas, lai pievienotos Savienībai. Palīdzība būtu jāpārvalda, pastiprinātu uzmanību pievēršot rezultātiem, *un tā būtu jādiferencē pēc tvēruma un intensitātes atbilstoši saņēmēju sniegumam, tostarp stimulējot to apņemšanos un progresu reformu īstenošanā, jo īpaši tādās jomās kā tiesiskums un pamattiesības, demokrātisko institūciju un valsts pārvaldes reformas stiprināšana, kā arī ekonomiskā attīstība un konkurētspēja [...]. Tāpat ar palīdzību būtu jānodrošina prognozējamība un līdzsvars starp saņēmējiem, ņemot vērā to specifisko situāciju, vajadzības un spējas, kā arī atbalstu, ko sniedz saskaņā ar iepriekšējiem instrumentiem.*
- (18.a) *Ja, pamatojoties uz attiecīgiem rādītājiem, tiek konstatēta būtiska regresija vai pastāvīgs progresa trūkums no I pielikumā uzskaitīto saņēmēju puses jomās, uz kurām attiecas pieeja "pamatjautājumi vispirms", palīdzības tvērums un intensitāte būtu attiecīgi jāpielāgo, neskarot Padomes pilnvaras pieņemt ierobežojošus pasākumus pēc lēmuma daļēji vai pilnībā pārtraukt vai samazināt ekonomiskās un finanšu attiecības ar vienu vai vairākām trešām valstīm saskaņā ar LESD 215. pantu, un Komisijas pilnvaras apturēt maksājumus vai finansēšanas nolīgumu īstenošanu saskaņā ar Finanšu regulu.*
- (18.b) *Lai dalībvalstis varētu sniegt pienācīgus stratēģiskus norādījumus IPA komitejā, Komisijai ik gadu būtu jānovērtē IPA plānošanas satvara īstenošana, aprakstot, kā tika īstenota uz sniegumu balstīta un taisnīgas daļas un uz sniegumu balstīta pieeja. Šajā novērtējumā būtu jāiekļauj arī aktuālais stāvoklis attiecībā uz finansējuma līmeni katram mērķim, kā arī katram I pielikumā minētajam saņēmējam. Tam būtu arī jāļauj IPA komitejai gūt adekvātu informāciju un jāsniedz norādījumi attiecībā uz palīdzības tvēruma un intensitātes modulāciju.*

- (19) Pāreja no pirmspievienšanās finansējuma tiešas pārvaldības, ko veic Komisija, uz netiešu pārvaldību, ko veic I pielikumā uzskaitītie saņēmēji, būtu jāveic pakāpeniski un ņemot vērā minēto saņēmēju attiecīgās spējas. ***Tā būtu jāapgriež otrādi konkrētās politikas vai programmu jomās tad, ja kāds no I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem neizpilda attiecīgos pienākumus un nepārvalda Savienības līdzekļus saskaņā ar iedibinātajiem noteikumiem, principiem un mērķiem.*** Sniedzot palīdzību, būtu jāturpina izmantot struktūras un instrumentus, kas pirmspievienšanās procesā ir apliecinājuši savu vērtību.
- (20) Savienībai būtu jācenšas maksimāli efektīvi izmantot pieejamos resursus, lai optimizētu savas ārējās darbības ietekmi. Tas būtu jāpanāk ar Savienības ārējās finansēšanas instrumentu saskaņotību un papildināmību, kā arī, veidojot sinerģiju ar citām Savienības politikas jomām un programmām, ***piemēram, "Apvārsnis Eiropa", "Erasmus", "Radošā Eiropa" vai Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu.*** Attiecīgā gadījumā tas ietver saskaņotību un papildināmību ar makrofinansiālo palīdzību.
- (21) Lai maksimāli palielinātu apvienoto pasākumu ietekmi kopīga mērķa sasniegšanai, šai regulai būtu jāspēj dot ieguldījumu saskaņā ar citām programmām veiktās darbībās, ja vien ar ieguldījumu netiek segtas vienas un tās pašas izmaksas.
- (22) Saskaņā ar šo regulu piešķirtais finansējums būtu jāizmanto, lai finansētu saskaņā ar programmas "Erasmus" starptautisko dimensiju veiktās darbības, kas būtu jāīsteno saskaņā ar "Erasmus" regulu ¹¹.

¹¹ Jaunā "Erasmus" regula.

- (23) Uz šo regulu būtu jāattiecina horizontālie finanšu noteikumi, kurus pieņēmis Eiropas Parlaments un Padome, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. pantu. Šie noteikumi ir noteikti Finanšu regulā un jo īpaši ievieš procedūru budžeta izveidei un izpildei, izmantojot dotācijas, iepirkumu, godalgas, netiešu izpildi, finansiālu palīdzību, budžeta atbalstu, trasta fondus, finanšu instrumentus un budžeta garantijas, un paredz finanšu dalībnieku atbildības pārbaudi. [Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, attiecas arī uz Savienības budžeta aizsardzību vispārēju trūkumu gadījumā saistībā ar tiesiskumu dalībvalstīs, jo tiesiskuma ievērošana ir būtisks priekšnoteikums pareizai finanšu pārvaldībai un efektīvam ES finansējumam.]
- (24) Finansēšanas veidi un īstenošanas metodes saskaņā ar šo regulu būtu jāizvēlas, pamatojoties uz to spēju izpildīt konkrētos darbību mērķus un sasniegt rezultātus, jo īpaši ņemot vērā kontroles izmaksas, administratīvo slogu un sagaidāmo neatbilstības risku. Būtu arī jāapsver vienreizēju maksājumu, vienotas likmes un vienības izmaksu izmantošana, kā arī finansējums, kas nav saistīts ar izmaksām, kā minēts Finanšu regulas 125. panta 1. punktā.
- (25) Savienībai būtu jāturpina piemērot kopīgos noteikumus ārējo darbību īstenošanai. Noteikumi un procedūras, lai īstenotu Savienības instrumentus ārējās darbības finansēšanai, ir noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. [KASSSI]. Būtu jāparedz sīki izstrādāti papildu noteikumi, lai risinātu konkrētas situācijas, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu sadarbību, lauksaimniecības un lauku attīstības politikas jomā.

- (26) Ārējās darbības bieži vien tiek īstenotas ļoti nestabilā vidē, kur nepieciešams pastāvīgi un ātri pielāgoties Savienības partneru mainīgajām vajadzībām un pasaules mēroga problēmām, piemēram, tādām kā cilvēktiesības, demokrātija un laba pārvaldība, drošība un stabilitāte, klimata pārmaiņas un vide, kā arī neatbilstīga migrācija un tās pamatcēloņi. Tādējādi, lai paredzamības principu saskaņotu ar vajadzību ātri reaģēt uz jaunām vajadzībām, ir jāpielāgo programmu finansiālā īstenošana. Lai palielinātu Savienības spēju reaģēt uz neparedzētām vajadzībām, vienlaikus ievērojot principu par Savienības budžeta ikgadēju noteikšanu, šajā regulā būtu jā saglabā iespēja piemērot elastību, kas jau ir atļauta saskaņā ar Finanšu regulu, attiecībā uz citām politikas jomām, proti, piešķirto līdzekļu pārnēsumus un atkārtotu piešķiršanu ar mērķi nodrošināt ES līdzekļu efektīvu izmantošanu gan attiecībā uz ES pilsoņiem, gan I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem, tādējādi maksimāli palielinot ES līdzekļus, kas pieejami ES ārējās darbības pasākumiem.
- [(27) Jaunajam Eiropas Fondam ilgtspējīgai attīstībai plus (EFIA+), balstoties uz iepriekšējo fondu, būtu jāveido integrēta finanšu pakete, kas pasaules mērogā nodrošina finansēšanas spējas dotāciju, budžeta garantiju un citu finanšu instrumentu veidā, tostarp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem. Saskaņā ar šo regulu [...] veikto darbību pārvaldība arī turpmāk būtu jānodrošina ar Rietumbalkānu ieguldījumu sistēmu.
- (28) Ar garantiju ārējai darbībai būtu jāatbalsta EFIA+ darbības, un *IPA III* vajadzētu palīdzēt nodrošināt vajadzīgo uzkrājumu attiecībā uz darbībām, kas tiek veiktas par labu I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem, tostarp uzkrājumu un saistības, kas izriet no makrofinansiālās palīdzības aizdevumiem.]
- (29) Svarīgi ir nodrošināt, ka pārrobežu sadarbības programmas tiek īstenotas saskaņā ar ārējo darbību programmās izveidoto satvaru un teritoriālās sadarbības regulu. Šajā regulā būtu jānosaka īpaši noteikumi par līdzfinansējumu.

- (30) Gada vai daudzgadu rīcības plāni un pasākumi, kas minēti 8. pantā, veido darba programmas saskaņā ar Finanšu regulu. Gada vai daudzgadu rīcības plāni ietver virkni pasākumu, kas sagrupēti vienā dokumentā.
- (31) Saskaņā ar **Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 2018/1046**¹² ("Finanšu regula"), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013¹³, Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2988/95¹⁴, Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96¹⁵ un Padomes Regulu (ES) 2017/1939¹⁶ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot [...] samērīgus pasākumus, tostarp pārkāpumu, [...] **ieskaitot** krāpšanu, novēršanu, atklāšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un – attiecīgā gadījumā – administratīvu sankciju piemērošanu. Konkrētāk, saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 un Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) var veikt administratīvo izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra ("EPPO") var izmeklēt un ierosināt kriminālvajāšanu par [...] **nodarījumiem pret Savienības** finanšu interesēm, [...] kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371¹⁷. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, OLAF, [...] EPPO **attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras piedalās ciešākā sadarbībā, ievērojot Regulu (ES) 2017/1939**, un

¹² **Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).**

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

¹⁴ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.95., 1. lpp.).

¹⁵ Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., [...] 2. lpp.).

¹⁶ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras ("EPPO") izveidei (OV L 283, 31.10.2017., [...] 1. lpp.).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

Eiropas Revīzijas palātai nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas. I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem būtu arī nekavējoties jāziņo Komisijai par pārkāpumiem, tostarp krāpšanu, par kuriem ir saņemta primārā administratīvā vai tiesas konstatācija, un tā jāinformē par administratīvā un tiesas procesa gaitu. Tā kā mērķis ir panākt atbilstību labai praksei dalībvalstīs, šī ziņošana būtu jāveic elektroniski, izmantojot Komisijas izveidoto Pārkāpumu pārvaldības sistēmu.

(32) [...]

- (33) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz īpašajiem nosacījumiem un struktūrām netiešai pārvaldībai ar I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem un lauku attīstības palīdzības īstenošanu, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹⁸]. Izstrādājot vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāņem vērā gūtā pieredze saistībā ar iepriekšējā Pirmspievienšanās palīdzības instrumenta pārvaldību un īstenošanu. Ja notikumu attīstība to liek darīt, minētie vienotie nosacījumi būtu jāgroza.
- (34) Saskaņā ar šo regulu izveidotās komitejas kompetencē vajadzētu būt tiesību aktiem un saistībām saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1085/2006¹⁹ un Regulu (ES) Nr. 231/2014, kā arī Padomes Regulas (EK) Nr. 389/2006²⁰ 3. panta īstenošanai.
- (35) Lai būtu iespējams nekavējoties piemērot šajā regulā paredzētos pasākumus, šai regulai būtu jāstājas spēkā [...] divdesmitajā] dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

¹⁹ Padomes Regula (EK) Nr. 1085/2006 (2006. gada 17. jūlijs), ar ko izveido Pirmspievienšanās palīdzības instrumentu (*IPA*) (OV L 210, 31.7.2006., 82. lpp.).

²⁰ Padomes Regula (EK) Nr. 389/2006 (2006. gada 27. februāris), ar ko izveido finansiāla atbalsta instrumentu, lai veicinātu Kipras turku kopienas ekonomisko attīstību, un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2667/2000 par Eiropas Rekonstrukcijas aģentūru (OV L 65, 7.3.2006., 5. lpp.).

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA III*).

Regulā ir izklāstīti programmas mērķi, budžets laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, Savienības palīdzības veidi un šādas palīdzības sniegšanas noteikumi.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā [...] **piemēro** šādu definīciju:

"pārrobežu sadarbība" ir sadarbība starp dalībvalstīm un I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem, **kā minēts [ETS regulas ²¹ 3. panta 1. punkta] b) apakšpunktā**, starp diviem vai vairākiem I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem vai starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem un valstīm un teritorijām, kas uzskaitītas [KASSSI regulas] I pielikumā [...].

²¹ COM(2018) 374 final - Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi (*Interreg*), kas saņem atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un ārējās finansēšanas instrumentiem.

3. pants

IPA III mērķi

1. *IPA III* vispārīgais mērķis ir palīdzēt I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem pieņemt un īstenot politiskās, institucionālās, tiesiskās, administratīvās, sociālās un ekonomiskās reformas, kas vajadzīgas, lai šie saņēmēji ievērotu Savienības vērtības un pakāpeniski pielāgotos Savienības noteikumiem, standartiem, politikai un praksei ar mērķi nodrošināt **turpmāku** dalību Savienībā, tādējādi veicinot to stabilitāti, drošību un labklājību.
2. *IPA III* ir šādi konkrēti mērķi:
 - a) stiprināt tiesiskumu, demokrātiju [...] **un** cilvēktiesību [...] **un** pamatbrīvību ievērošanu; ***tas jo īpaši ietver atbalstu tiesu iestāžu reformai, pastiprinātai drošībai un cīņai pret korupciju un organizēto noziedzību, starptautisko tiesību ievērošanai, pilsoniskajai sabiedrībai labvēlīgas vides nodrošināšanai, to personu tiesību ievērošanai, kuras pieder pie minoritātēm, un dzimumu līdztiesības veicināšanai, kā arī atbalstu, lai uzlabotu migrācijas pārvaldību, tostarp robežu pārvaldību un nelikumīgas migrācijas apkarošanu;***
 - b) pastiprināt valsts pārvaldes efektivitāti un atbalstīt strukturālās reformas un labu pārvaldību visos līmeņos;
 - c) izstrādāt I pielikumā uzskaitīto saņēmēju noteikumus, standartus, politiku un praksi saskaņā ar Savienības noteikumiem, standartiem, politiku un praksi un stiprināt ***reģionālo sadarbību***, samierināšanu un labas kaimiņattiecības, kā arī tiešus personiskus kontaktus un ***stratēģisko*** komunikāciju;
 - d) pastiprināt ekonomisko un sociālo attīstību, ***īpašu uzmanību pievēršot jaunatnei***, tostarp izmantojot palielinātu savienojamību ***visās tās dimensijās*** un reģionālo attīstību, lauksaimniecību un lauku attīstību un sociālo un nodarbinātības politiku, lai pastiprinātu vides aizsardzību, palielinātu klimatnoturību, paātrinātu pāreju uz mazoglekļa ekonomiku un attīstītu digitālo ekonomiku un sabiedrību [...];

e) atbalstīt teritoriālo *sadarbību, tostarp* [...] pārrobežu, *transnacionālo, jūrlietu un starpreģionālo* sadarbību.

3. Atbilstīgi konkrētajiem mērķiem II pielikumā ir izklāstītas tematiskās prioritātes palīdzības sniegšanai, ņemot vērā I pielikumā uzskaitīto saņēmēju vajadzības un spējas. Tematiskās prioritātes pārrobežu sadarbībai starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem ir noteiktas III pielikumā. Katra no minētajām tematiskajām prioritātēm var palīdzēt sasniegt vienu vai vairākus konkrētus mērķus.

[...] **3.a pants**

Vairākprogrammu noteikumi

1. Īstenojot šo regulu, būtu jānodrošina saskaņība, sinerģija un papildināmība ar citām Savienības ārējās darbības jomām un citām attiecīgajām Savienības politikas jomām un programmām, kā arī politikas saskaņotība attīstībai.
2. [KASSSI regula] attiecas uz darbībām, kas īstētas saskaņā ar šo regulu, ja tās ir minētas šajā regulā.
3. *IPA III* veicina darbības, kas izveidotas saskaņā ar šo regulu [[...] "*Erasmus*"²²]. Šo fondu izmantošanai piemēro [Regulu (ES) "Erasmus"]. Šajā nolūkā *IPA III* ieguldījumu iekļauj vienotajā [...] plānošanas dokumentā, kas minēts [KASSSI regulas] 11. panta 7. punktā un pieņemts saskaņā ar minētajā regulā noteiktajām procedūrām. ***Šajā plānošanas dokumentā iekļauj indikatīvu minimālo summu, kas jāpiešķir darbībām, kuras ir izveidotas saskaņā ar Regulu ["Erasmus"].***

²² COM (2018) 367 final, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Savienības programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā "*Erasmus*" un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013.

4. Palīdzību saskaņā ar *IPA III* var **arī** sniegt tāda veida darbībām, kas ir paredzētas saskaņā ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu ²³, Eiropas Sociālo fondu Plus ²⁴ un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai ²⁵.
5. [ERAF] ²⁶ sniedz ieguldījumu programmās vai pasākumos, kuru mērķis ir pārrobežu sadarbība starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem un dalībvalstīm. Šīs programmas un pasākumus pieņem Komisija saskaņā ar 16. pantu. *IPA* [...] **pārrobežu sadarbības** programmu ieguldījuma summu nosaka saskaņā ar [ETS regulas]10. panta 3. punktu. *IPA* pārrobežu sadarbības programmas pārvalda saskaņā ar [ETS regulu].
6. *IPA III* var sniegt ieguldījumu starptautiskās un starpreģionālās sadarbības programmās vai pasākumos, kurus izveido un īsteno saskaņā ar [ETS regulu], **attiecīgā gadījumā ņemot vērā makroreģionālās stratēģijas un jūras baseinu stratēģijas**, un kuros piedalās šīs regulas I pielikumā uzskaitītie saņēmēji.
7. Vajadzības gadījumā citas Savienības programmas var sniegt ieguldījumu darbībās, kas izveidotas saskaņā ar šīs regulas 8. pantu, ar noteikumu, ka ieguldījums neattiecas uz tām pašām izmaksām. Šī regula var arī palīdzēt īstenot saskaņā ar citām Savienības programmām izveidotos pasākumus, ar noteikumu, ka ieguldījums neattiecas uz tām pašām izmaksām. Šādos gadījumos darba programmā, kas attiecas uz šīm darbībām, nosaka piemērojamos noteikumus.

²³ COM(2018) 372 final, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu.

²⁴ COM(2018) 382 final, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Sociālo fondu plus (ESF+).

²⁵ COM(2018) 392 final, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013.

²⁶ COM(2018) 372 final, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu.

8. Pienācīgi pamatotos apstākļos un lai nodrošinātu Savienības finansējuma saskaņotību un efektivitāti vai lai veicinātu reģionālo sadarbību, Komisija var nolemt attiecināt 8. panta 1. punktā minētās rīcības programmas un pasākumus arī uz valstīm, teritorijām un reģioniem, **kuri citādi nebūtu tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar 3. panta 1. punktu** [...], ja īstenojamai programmai vai pasākumam ir globālas, reģionālas vai pārrobežu iezīmes.

[...] **3.b pants**

Budžets

1. Finansējums *IPA III* īstenošanai laikposmā no 2021. gada līdz 2027. gadam ir [14 500 000 000 EUR faktiskajās cenās].
2. **Saskaņā ar [KASSSI regulas] 20. pantu** šā panta 1. punktā minēto summu var izmantot [...] **atbalsta pasākumu finansēšanai**, kas vajadzīga programmas īstenošanai, piemēram, sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas darbībām, tostarp korporatīvajām informācijas tehnoloģiju sistēmām [...].

II NODAĻA

STRATĒĢISKĀ PLĀNOŠANA

6. pants

Politikas satvars un vispārīgie principi

1. ***Palīdzību saskaņā ar šo regulu sniedz atbilstīgi*** [...] paplašināšanās politikas regulējumam, ko noteikusi Eiropadome un Padome, nolīgumiem, kas nosaka juridiski saistošas attiecības ar I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem, ***un tajā pienācīgi ņem vērā*** [...] attiecīgās Eiropas Parlamenta rezolūcijas, Komisijas paziņojumus vai Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos kopīgos paziņojumus [...]. Komisija nodrošina palīdzības un paplašināšanās politikas regulējuma saskaņotību.
2. ***Lai sasniegtu 3. pantā minētos konkrētos mērķus***, šīs regulas ietvaros īstenotajās programmās un darbībās integrē ***šādas horizontālas prioritātes***: klimata pārmaiņas, vides aizsardzība un dzimumu līdztiesība, un attiecīgā gadījumā ņem vērā ilgtspējīgas attīstības mērķu ²⁷ savstarpējo saikni, lai veicinātu integrētas darbības, kas var radīt papildu ieguvumus un saskaņotā veidā sasniegt vairākus mērķus.
- 2.a ***Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm sniedz ieguldījumu Savienības saistību īstenošanā attiecībā uz palīdzības sniegšanas lielāku pārredzamību un pārskatatbildību, tostarp ar tīmeklī balstītu datubāzu starpniecību darot pieejamu informāciju par palīdzības apjomu un sadalījumu, nodrošinot to, ka dati ir salīdzināmi un tiem var viegli piekļūt, tos var kopīgi izmantot un publicēt.***

²⁷ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

3. Komisija un dalībvalstis sadarbojas, lai nodrošinātu saskaņotību, un tiecas novērst dublēšanos starp palīdzību, kas sniegta saskaņā ar *IPA III*, un citiem Savienības, dalībvalstu un Eiropas Investīciju bankas (**EIB**) sniegtās palīdzības veidiem, atbilstīgi noteiktajiem principiem darbības koordinācijas stiprināšanai ārējās palīdzības jomā, ***tostarp izmantojot ciešāku koordināciju ar dalībvalstīm vietējā līmenī***, un politikas un procedūru saskaņošanai, jo īpaši starptautiskajiem palīdzības efektivitātes principiem ²⁸. Koordinācija ietver regulāras ***un savlaicīgas*** konsultācijas, biežu informācijas apmaiņu dažādos palīdzības cikla posmos un iekļaujošas sanāksmes, kuru mērķis ir palīdzības koordinēšana, ***tostarp vietējā līmenī***, un tā veido būtisku posmu [...] plānošanas procesos.
- 3.a Atbilstīgi iekļaujošas partnerības principam vajadzības gadījumā Komisija nodrošina, ka ar attiecīgajām I pielikumā uzskaitīto saņēmēju ieinteresētajām personām, to skaitā pilsoniskās sabiedrības organizācijām, vietējām un reģionālām iestādēm, notiek pienācīga apspriešanās un tām ir savlaicīgi nodrošināta piekļuve attiecīgajai informācijai, tādējādi ļaujot tām būt nozīmīgām programmu plānošanas, īstenošanas un ar to saistītos uzraudzības procesos.***
4. Sadarbībā ar dalībvalstīm Komisija veic arī vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu koordināciju un papildināmību ar daudzpusējām un reģionālām organizācijām un iestādēm kā, piemēram, starptautiskām organizācijām un finanšu iestādēm, aģentūrām un ārpus Savienības esošiem līdzekļu devējiem.

²⁸ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness_en

III NODAĻA

ĪSTENOŠANA

7. pants

IPA plānošanas satvars

1. Saskaņā ar *IPA III* sniegtā palīdzība balstās uz *IPA* plānošanas satvaru, lai īstenotu 3. panta **2. punktā** minētos konkrētos mērķus **un tematiskās prioritātes, kas minētas II un III pielikumā**. *IPA* plānošanas satvaru Savienības daudzgadu finanšu shēmas laikposmam izstrādā Komisija.
2. *IPA* plānošanas satvaru **izstrādā saskaņā ar politikas satvaru un vispārīgajiem principiem, kas izklāstīti 6. pantā, un** tajā pienācīgi ņem vērā attiecīgās valstu stratēģijas un nozaru politiku.
 - 2.a **IPA plānošanas satvarā ietver Savienības finansējuma indikatīvu sadalījumu attiecīgi pa konkrētiem mērķiem, kas minēti 3. panta 2. punktā, un pa gadiem un paredz iespēju risināt jaunas vajadzības, neskarot iespēju apvienot palīdzību dažādu konkrēto mērķu sasniegšanas veicināšanai.**

[...]
 - [...] **2.b** *IPA* plānošanas satvarā iekļauj rādītājus, lai novērtētu virzību uz **gaidāmo rezultātu** sasniegšanu, kas [...] noteikti [...] **saskaņā ar konkrētajiem mērķiem, kas minēti 3. panta 2. punktā. Šie rādītāji saskan ar rādītājiem, kas minēti IV pielikumā.**

- [...] 2.c Neskarot 4. punktu, *IPA* plānošanas satvaru Komisija pieņem ar īstenošanas aktu. Šo īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar komitejas pārbaudes procedūru, kas minēta 16. pantā.
- 2.d ***Komisija veic ikgadēju novērtējumu par IPA plānošanas satvara īstenošanu, ņemot vērā 6. pantā minētā politikas satvara izmaiņas un pamatojoties uz rādītājiem, kas minēti 2.b punktā. Šis novērtējums ietver arī aktuālo stāvokli attiecībā uz atvēlētajiem un plānotajiem piešķirumiem katram saņēmējam un par to, kā ir īstenota taisnīgas daļas un uz sniegumu balstīta pieeja, kas minēta 7.a pantā. Šo novērtējumu iesniedz komitejai, kas minēta 16. pantā.***
- 2.e ***Pamatojoties uz šo novērtējumu, Komisija var ierosināt pārskatīt IPA plānošanas satvaru, attiecīgā gadījumā ievērojot procedūru, kas minēta 2.c punktā. IPA plānošanas satvaru var arī pārvērtēt pēc starpposma novērtējuma, un vajadzības gadījumā to var pārskatīt.***
4. Plānošanas satvaru pārrobežu sadarbībai ar dalībvalstīm Komisija pieņem saskaņā ar [ETS regulas] 10. panta 1. punktu.

7.a pants

Palīdzība saņēmējiem, snieguma novērtējums un taisnīga daļa

- 1. Par palīdzību saņēmējiem, kas uzskaitīti I pielikumā, lemj 8. pantā minēto īstenošanas pasākumu ietvaros.*
- 2. Palīdzība tiek paredzēta un pielāgota I pielikumā uzskaitīto saņēmēju konkrētajai situācijai, ņemot vērā vajadzīgos papildu centienus, lai sasniegtu šīs regulas mērķus. Minēto saņēmēju vajadzības un spējas arī ņem vērā saskaņā ar taisnīgas daļas principu, lai izvairītos no nesamērīgi zema palīdzības līmeņa salīdzinājumā ar citiem saņēmējiem.*
- 3. Palīdzības mērķis ir nodrošināt progresu visās saņēmējvalstīs, un tā tiek diferencēta pēc apjoma un intensitātes atbilstoši to sniegumam, jo īpaši apņēmībai īstenot reformas un progresam to īstenošanā, kā arī to vajadzībām.*
- 4. Izvērtējot I pielikumā uzskaitīto saņēmējvalstu sniegumu un pieņemot lēmumu par sniedzamo palīdzību, īpašu uzmanību pievērš centieniem, kas veikti tiesiskuma un pamattiesību ievērošanas, demokrātisko iestāžu stiprināšanas un valsts pārvaldes reformas, kā arī ekonomikas attīstības un konkurētspējas jomā.*
- 5. Ja I pielikumā minētā saņēmējvalsts regresē vai pastāvīgi neuzrāda progresu pazīmes 4. punktā minētajās jomās, ko mēra ar 7. panta 2.b punktā minētajiem rādītājiem, palīdzības tvērumu un intensitāti attiecīgi pielāgo saskaņā ar 1. punktu, tostarp proporcionāli samazinot un novirzot finansējumu tādā veidā, lai izvairītos no tā, ka tiek apdraudēts atbalsts pamattiesību, demokrātijas un tiesiskuma uzlabošanai, tostarp atbalsts pilsoniskajai sabiedrībai un vajadzības gadījumā arī sadarbībai ar vietējām iestādēm. Ja progress ir atsākts, palīdzību arī attiecīgi pielāgo saskaņā ar 1. punktu, lai turpinātu atbalstīt minētos centienus.*

8. pants

Īstenošanas pasākumi un metodes

1. Palīdzību saskaņā ar *IPA III* īsteno tiešā pārvaldībā vai netiešā pārvaldībā atbilstoši Finanšu regulai, izmantojot gada vai daudzgadu rīcības plānus un pasākumus, kas minēti [KASSSI regulas] II sadaļas III nodaļā. ***Rīcības plānus un pasākumus pieņem, izmantojot īstenošanas aktus, kas pieņemti saskaņā ar 16. pantā minēto pārbaudes procedūru.*** Šai regulai piemēro [KASSSI regulas] II sadaļas III nodaļu, izņemot 24. panta ["Atbilstīgās personas un tiesību subjekti"] 1. punktu.
2. Saskaņā ar šo regulu rīcības plānus var pieņemt uz laikposmu, kas nepārsniedz septiņus gadus.

9. pants

Pārrobežu sadarbība

1. Līdz 3 % no finansējuma indikatīvi piešķir pārrobežu sadarbības programmām starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem un dalībvalstīm atbilstīgi viņu vajadzībām un prioritātēm.
2. Savienības līdzfinansējuma likme katras prioritātes līmenī nepārsniedz [85 %] no pārrobežu sadarbības programmas attiecināmajiem izdevumiem. Savienības tehniskās palīdzības līdzfinansējuma likme ir 100 %.
3. Priekšfinansējuma līmenis pārrobežu sadarbībai ar dalībvalstīm [...] ***nepārsniedz 50 % no pirmajām trim budžeta saistībām, kas saistītas ar programmu.***
4. Ja pārrobežu sadarbības programmas tiek pārtrauktas saskaņā ar [ETS regulas] 12. pantu, šajā regulā paredzēto atbalstu pārtrauktajai programmai, kas joprojām ir pieejams, var izmantot, lai finansētu jebkuras citas darbības, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu saskaņā ar šo regulu.

IV NODAĻA

ATBILSTĪBA UN CITI ĪPAŠIE NOTEIKUMI

10. pants

Tiesības saņemt IPA III finansējumu

1. [...] ***Dalība iepirkuma, dotāciju un godalgu piešķiršanas procedūrās attiecībā uz darbībām, kuras finansē saskaņā ar šo regulu, ir pieejamas starptautiskām un reģionālām organizācijām un visām pārējām fiziskām personām, kas ir turpmāk minēto valstu vai teritoriju valstspiederīgie, un juridiskām personām, kas faktiski veic uzņēmējdarbību turpmāk minētajās valstīs vai teritorijās:***
 - a) dalībvalstis, šīs regulas I pielikumā uzskaitītie saņēmēji, Eiropas Ekonomikas zonas līguma līgumslēdzējas puses un valstis, uz kurām attiecas [KASSSI regulas] I pielikums, un
 - b) valstis, kurām Komisija ir noteikusi savstarpēju piekļuvi ārējai palīdzībai. Savstarpēju piekļuvi uz ierobežotu laiku – vismaz vienu gadu – var piešķirt, kad vien valsts ar vienlīdzīgiem noteikumiem atzīst par atbilstīgiem tādus subjektus, kuri pārstāv gan Savienību, gan valstis, kas ir atbilstīgas saskaņā ar šo regulu. Komisija pieņem lēmumu par savstarpēju piekļuvi pēc apspriešanās ar attiecīgo saņēmēju valsti vai valstīm.

V NODAĻA

[EFIA + UN BUDŽETA GARANTIJAS

11. pants

Finanšu instrumenti un garantija ārējām darbībām

1. I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem ir tiesības uz finansējumu no Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai plus (EFIA+) un no garantijas ārējai darbībai, kā paredzēts [KASSSI regulas] II sadaļas IV nodaļā. Tādēļ *IPA III* palīdz nodrošināt uzkrājumu saistībā ar garantiju ārējām darbībām, kas minētas [KASSSI regulas] 26. pantā, proporcionāli ieguldījumiem, kas veikti par labu I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem./

VI NODAĻA

UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

12. pants

Uzraudzība, revīzija, novērtēšana un Savienības finanšu interešu aizsardzība

1. Šai regulai piemēro [KASSSI regulas **31. pantu**] [...] par uzraudzību [...] **un** ziņošanu. ***Gada ziņojumā, kas minēts [KASSSI regulas 31. panta 5. punktā], ietver arī informāciju par saistībām un maksājumiem par katru instrumentu (IPA, IPA II un IPA III).***
2. Šīs regulas IV pielikumā ir noteikti rādītāji, ar kuriem uzrauga [...] *IPA III* īstenošanu un virzību ceļā uz 3. pantā izklāstīto konkrēto mērķu sasniegšanu.

3. Attiecībā uz pārrobežu sadarbību ar dalībvalstīm piemēro rādītājus, kas minēti [ETS regulas] 33. pantā.
4. IPA III palīdzības rezultātu ietvarā papildus IV pielikumā minētajiem rādītājiem ņem vērā ziņojumus par paplašināšanos.
- 4.a Komisija katru gadu ziņo 16. pantā minētajai komitejai par šīs regulas finansiālo īstenošanu. Šajā ziņojumā norāda:**
- a) piešķirtās summas;**
 - b) līgumu summas;**
 - c) samaksātās summas;**
 - d) saistību asignējumu katram konkrētajam mērķim, kas minēts 3. pantā;**
 - e) līgumu summas katram saņēmēja tipam (piemēram, dalībvalstu aģentūras, starptautiskās organizācijas, pilsoniskās sabiedrības organizācijas);**
 - f) līgumu summas katram budžeta izpildes instrumentam (piemēram, dotācijas, finansējuma apvienošana, budžeta atbalsts).**
- 4.b Informācija par palīdzības apjomu un piešķiršanu, kas ietverta 12. panta 1. punktā minētajā gada ziņojumā, būs pieejama tīmeklī balstītās datubāzēs.**
- 4.c [KASSSI regulas 32. pantu] attiecībā uz starpposma un galīgo novērtējumu piemēro mutatis mutandis.**
5. Papildus Finanšu regulas 129. pantam par Savienības finanšu interešu aizsardzību, izmantojot netiešo pārvaldību, I pielikumā uzskaitītie saņēmēji ziņo Komisijai par pārkāpumiem, tostarp krāpšanu, par kuriem ir saņemta primārā administratīvā vai tiesas konstatācija, un to informē par administratīvā un tiesas procesa gaitu. Ziņošanu veic elektroniski, izmantojot Komisijas izveidoto Pārkāpumu pārvaldības sistēmu.

VII NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

15. pants

Turpmāku īstenošanas noteikumu pieņemšana

1. Īpašus noteikumus, ar ko nosaka vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz struktūrām, kas jāizveido, veicot pievienošanās priekšdarbus, un lauku attīstības palīdzību, pieņem saskaņā ar 16. pantā minēto pārbaudes procedūru.
2. [...]

16. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz **Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta** komiteja (" [...] **IPA III** komiteja"). Minētā komiteja ir komiteja [...] Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē [...].
 - 1.a **IPA III komiteja palīdz Komisijai, sniedzot stratēģiskus norādījumus, lai izpildītu 3. pantā minētos mērķus, ņemot vērā ikgadējo novērtējumu, ko sniegusi Komisija saskaņā ar 7. panta 2.d punktu un 12. panta 4.a punktu.**
 - 1.b **Ja ir atsauce uz šo pantu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.**
 - 1.c **IPA III komitejas reglaments nodrošina atbilstīgu termiņu, dodot komitejas locekļiem agrīnu, savlaicīgu un praktisku iespēju izskatīt īstenošanas aktu projektus un paust savus viedokļus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 3. pantu.**
2. Ja komitejas atzinums jāsaņem rakstiskā procedūrā, procedūru izbeidz, nepanākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa vienkāršs komitejas locekļu vairākums.
3. EIB novērotājs piedalās **IPA III** komitejas darbā attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar EIB.
4. **IPA III** komiteja palīdz Komisijai, un tās kompetencē ir arī tiesību akti un saistības saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1085/2006 un Regulu (ES) Nr. 231/2014, kā arī Regulas (EK) Nr. 389/2006 3. panta piemērošana.
5. **IPA III** komitejas kompetencē nav ieguldījumi "**Erasmus +**", kā noteikts [...] **3.a** panta 3. punktā.

17. pants

Informācija, komunikācija un publicitāte

[...]

- 1²⁹1. Savienības finansējuma saņēmēji atzīst Savienības finansējuma izcelsmi un nodrošina tā redzamību (jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā), sniedzot dažādām auditorijām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, efektīva un samērīga.*
- 2. Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus saistībā ar šo regulu, tās darbībām un rezultātiem. Šai regulai piešķirtie finanšu resursi veicina arī Savienības politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju sabiedrībai, ciktāl šīs prioritātes ir tieši saistītas ar 3. pantā minētajiem mērķiem.*
- 3. Drošības problēmu vai vietējo politiski jutīgo jautājumu dēļ var būt vēlams vai nepieciešams dažās valstīs vai apgabalos vai konkrētos laikposmos ierobežot komunikācijas un redzamības uzlabošanas pasākumus. Šādos gadījumos mērķauditorija un redzamības uzlabošanas rīki, produkti un kanāli, kas izmantojami konkrētas darbības popularizēšanā, tiek noteikti katrā gadījumā atsevišķi, apspriežoties un vienojoties ar Savienību. Gadījumos, kad, reaģējot uz pēkšņu krīzi, ir nepieciešama ātra intervence, nav nepieciešams nekavējoties izstrādāt pilnīgu komunikācijas un redzamības uzlabošanas plānu. Tomēr šādās situācijās Savienības atbalstu tik un tā atbilstīgi norāda jau no paša sākuma.]*

²⁹ Šie noteikumi ir jāsaskaņo ar KASSSI regulas 36. un 37. panta galīgo tekstu.

18. pants

Pārejas noteikumi

1. Šī regula neskar attiecīgo darbību turpināšanu vai grozīšanu – līdz to slēgšanai – saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 231/2014 [IPA II] un Regulu (EK) Nr. 1085/2006 [IPA], ko attiecīgajām darbībām turpina piemērot līdz to slēgšanai. Šīm darbībām piemēro [KASSSI regulas] II sadaļas III nodaļu, kas iepriekš bija iekļauta Regulā (ES) Nr. 236/2014, izņemot 24. panta 1. punktu.
2. Ar IPA III finansējumu var segt arī tādas tehniskās un administratīvās palīdzības izdevumus, kas vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp IPA III un pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar iepriekšējo programmu, proti IPA II, **kā arī jebkādas darbības, kas saistītas ar pirmspievienošānās palīdzības pēctecības programmas sagatavošanu.**
3. Lai varētu pārvaldīt nepabeigtās darbības, 4. panta 2. punktā paredzēto izmaksu segšanai budžetā vajadzības gadījumā var iekļaut apropriācijas arī pēc 2027. gada.

19. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā [...] [divdesmitajā] dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētājs

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

I PIELIKUMS

Albānija

Bosnija un Hercegovina

Islande

Kosova *

Melnkalne

Serbija

Turcija

[...] *Ziemeļmaķedonijas Republika*

* Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovos neatkarības deklarāciju.

II PIELIKUMS

Tematiskās prioritātes atbalstam

Ar atbalstu, *tostarp ar reģionālo sadarbību*, vajadzības gadījumā var tikt risinātas šādas tematiskās prioritātes.

- a) **Jau agrā posmā izveidot un veicināt demokrātisku iestāžu un tādu iestāžu, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu tiesiskumu, pienācīgu darbību.** Darbību mērķis šajā jomā ir: izveidot neatkarīgas, *depolitizētas*, atbildīgas un efektīvas tiesu sistēmas, tostarp pārredzamu un uz nopelniem balstītu darbā pieņemšanu un tiesu iestāžu sadarbību, izvērtēšanas un paaugstināšanas sistēmas un efektīvas disciplinārās procedūras pārkāpumu gadījumos, *tiesu iestāžu pieejamību*; [...]; veicināt un aizsargāt cilvēktiesības, *tostarp veicināt dzimumu līdztiesību un bērna tiesības*, minoritāšu, tostarp *nacionālo minoritāšu*, romu, kā arī lesbiešu, geju, biseksuāļu, transpersonu un interseksuāļu, tiesības *un* [...] pamatbrīvības, *garantējot drošu vidi, kurā ir sekmēta netraucēta vārda brīvības īstenošana un plašsaziņas līdzekļu neatkarība.*
- aa) *Stiprināt spēju risināt problēmas, kas saistītas ar migrāciju. Darbību mērķis šajā jomā ir: apmainīties ar attiecīgo informāciju*, nodrošināt stabilu sistēmu izveidi robežu aizsardzībai, migrācijas plūsmu pārvaldībai *un nelikumīgas migrācijas apkarošanai, kā arī* [...] *starptautiskās aizsardzības* sniegšanai *tiem, kas var pretendēt uz šādu aizsardzību.*

- (ab) *Uzlabot spēju nodrošināt drošību. Darbību mērķis šajā jomā ir: attīstīt efektīvus instrumentus, lai novērstu un apkarotu organizēto noziedzību, cilvēku **un kājniestu ieroču un vieglo ieroču** tirdzniecību, migrantu kontrabandu, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju / terorisma finansēšanu un korupciju; **atbalstīt pastiprinātu sadarbību ar Savienību terorisma un radikalizēšanās apkarošanā.***
- ac) *Uzlabot stratēģiskās komunikācijas spējas, tostarp saziņu ar sabiedrību par reformām, kas nepieciešamas, lai izpildītu kritērijus dalībai ES. Centienu mērķis šajā jomā ir **atbalstīt neatkarīgu un plurālistisku plašsaziņas līdzekļu turpmāku attīstību un plašsaziņas līdzekļu lietotpraksi, un tie inter alia ir līdzeklis, ar ko palielināt valsts un sabiedrības noturību pret dezinformāciju un hibrīddraudiem.***
- b) **Reformēt valsts pārvaldes iestādes saskaņā ar labas pārvaldības principiem, jo īpaši valsts pārvaldes principiem.** Darbību mērķis ir: stiprināt valsts pārvaldes reformu satvarus, *tostarp publiskā iepirkuma jomā*; uzlabot stratēģisko plānošanu, kā arī iekļaujošu un uz pierādījumiem balstītu politikas un tiesību aktu izstrādi; veicināt civildienesta profesionalizāciju un depolitizāciju, iekļaujot meritokrātijas principus; veicināt pārredzamību un pārskatatbildību; uzlabot pakalpojumu kvalitāti un sniegšanu, tostarp atbilstīgas administratīvās procedūras un uz iedzīvotājiem vērstas e-pārvaldes izmantošanu; stiprināt publisko finanšu pārvaldību un ticamas statistikas sagatavošanu.
- (c) *Sasniegt Savienības standartus ekonomikā, tostarp funkcionējošu tirgus ekonomiku, kā arī [...] stiprināt fiskālo un ekonomikas pārvaldību.* Darbību mērķis ir atbalstīt dalību ekonomisko reformu programmas (ERP) procesā un sistemātisku sadarbību ar starptautiskajām finanšu iestādēm attiecībā uz ekonomikas politikas pamatprincipiem. Palielināt spēju stiprināt makroekonomikas stabilitāti un atbalstīt progresu ceļā uz funkcionējošu tirgus ekonomiku, kas spēj izturēt konkurences spiedienu un tirgus konjunktūru Savienībā [...].

- ca) **Stiprināt labas kaimiņattiecības, reģiona stabilitāti un savstarpēju sadarbību, tostarp veicināt cilvēku savstarpējās attiecības un atbalsīt konstruktīvas iniciatīvas.**
- d) **Stiprināt Savienības un tās partneru spēju novērst konfliktus, veicināt mieru un risināt pirmskrīzes un pēckrīzes problēmas,** tostarp izmantojot agrīno brīdināšanu un uz iespējamu konfliktu vērstu risku analīzi, [...] samierināšanu, miera un uzticēšanās veidošanas pasākumus, atbalstot spēju veidošanu drošības un attīstības atbalstam (CBSD).
- e) **Stiprināt pilsoniskās sabiedrības organizāciju un sociālo partneru organizāciju,** tostarp I pielikumā minēto saņēmēju profesionālo apvienību, **spējas** un veicināt tīklu veidošanos visos līmeņos starp Savienībā izvietotām organizācijām un starp I pielikumā minētajiem saņēmējiem, ļaujot tiem iesaistīties efektīvā dialogā ar publiskiem un privātiem dalībniekiem.
- f) **Veicināt partnervalstu noteikumu, standartu, politikas un prakses saskaņošanu** ar Savienības noteikumiem, standartiem, politiku un praksi, tostarp ar valsts atbalsta noteikumiem.
- (fa) **Veicināt dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un meitenēm. Darbību mērķis šajā jomā ir izveidot labvēlīgāku vidi, kas dotu iespēju īstenot meiteņu un sieviešu tiesības, un panākt reālus un jūtamus uzlabojumus dzimumu līdztiesības jomā, tostarp, nodrošinot meiteņu un sieviešu fizisko un garīgo neaizskaramību, veicināt viņu ekonomiskās un sociālās tiesības un stiprināt meiteņu un sieviešu iespējas paust viedokli un dalību, tostarp, atbalstot dzimumu līdztiesības principa ievērošanu budžeta plānošanā un apkopojot datus dzimuma un vecuma griezumā.**

- g) **Stiprināt izglītības, apmācības un mūžizglītības kvalitāti visos līmeņos un piekļuvi tām, kā arī piedāvāt atbalstu kultūras un radošajām nozarēm.** Darbību mērķis šajā jomā ir: veicināt vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvai agrīnajai pirmsskolas izglītībai un aprūpei, pamatzglītībai un vidējai izglītībai, uzlabot pamatprasmju nodrošināšanu; paaugstināt iegūtā izglītības līmeņa rādītājus, *novērst intelektuālā darbaspēka emigrāciju*, samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu un uzlabot skolotāju apmācību. Attīstīt profesionālās izglītības un apmācības (PIA) sistēmas un veicināt mācīšanās darbavietā sistēmas, lai atvieglotu pāreju uz darba tirgu, *tostarp personām ar invaliditāti*; uzlabot augstākās izglītības *un pētniecības* kvalitāti un nozīmību; veicināt ar absolventiem saistītas darbības; uzlabot piekļuvi mūžizglītībai un atbalstīt ieguldījumu *iekļaujošas* izglītības un *pieejamas* apmācības infrastruktūrā, jo īpaši, lai samazinātu teritoriālās atšķirības un veicinātu tādu izglītību, kurā nepastāv nošķiršana, tostarp, izmantojot *pieejamas* digitālās tehnoloģijas.
- h) **Veicināt kvalitatīvu nodarbinātību un piekļuvi darba tirgum.** Darbību mērķis šajā jomā ir: risināt augsta bezdarba līmeņa un neaktivitātes problēmas, atbalstot ilgtspējīgu integrāciju darba tirgū, jo īpaši attiecībā uz jauniešiem (it sevišķi tiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (*NEET*)), sievietēm, ilgstošiem bezdarbniekiem un visām nepietiekami pārstāvētajām grupām. Ar šiem pasākumiem veicina kvalitatīvu darbvietu radīšanu un atbalsta darba tiesību un standartu efektīvu īstenošanu visā teritorijā. Citas svarīgas darbību jomas ir atbalsts dzimumu līdztiesībai *un jaunatnei*, nodarbināmības un produktivitātes veicināšana, darba ņēmēju un uzņēmumu pielāgošanās pārmaiņām, ilgtspējīga sociālā dialoga izveide un darba tirgus iestāžu, piemēram, valsts nodarbinātības dienestu un darba inspekciju, modernizācija un stiprināšana.

- i) **Veicināt sociālo aizsardzību un iekļaušanu un apkarot nabadzību.** Ar darbībām šajā jomā cenšas modernizēt sociālās aizsardzības sistēmas, lai nodrošinātu efektīvu, iedarbīgu un atbilstīgu aizsardzību visos mūža posmos, *veicinot pāreju no aprūpes iestādēs uz ģimenē un kopienā balstītu aprūpi*, sekmējot sociālo iekļaušanu, veicinot vienlīdzīgas iespējas un novēršot nevienlīdzību un nabadzību. Darbību mērķis šajā jomā ir arī: iekļaut atstumtas kopienas, piemēram, romus; cīnīties pret diskrimināciju dzimuma, [...] *rases, ādas krāsas*, etniskās *vai sociālās* izcelsmes, *ģenētisko īpatnību, valodas*, reliģijas vai pārliecības, *politisko vai jebkuru citu uzskatu dēļ, diskrimināciju saistībā ar piederību pie nacionālās minoritātes, diskrimināciju īpašuma, izcelsmes*, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ; uzlabot piekļuvi tādiem cenas ziņā pieejamiem, ilgtspējīgiem un kvalitatīviem pakalpojumiem kā agrīnā pirmsskolas izglītība un aprūpe, mājokļi, veselības aprūpe, būtiski sabiedriski pakalpojumi un ilgtermiņa aprūpe, tostarp modernizējot sociālās aizsardzības sistēmas.
- j) **Veicināt viedu, ilgtspējīgu, iekļaujošu, drošu transportu un likvidēt sastrēgumu veidošanos svarīgākajās tīkla infrastruktūrās**, investējot projektos, kuriem ir liela [...] *Eiropas pievienotā* [...] vērtība. Ieguldījumu prioritāte būtu jānosaka atbilstoši tam, cik lielā mērā tie sekmē *TEN-T* savienojumus ar ES un veicina ilgtspējīgu mobilitāti, emisijas samazinājumu, pozitīvu ietekmi uz vidi un drošu mobilitāti sinerģijā ar reformām, ko veicina Transporta kopienas līgums.
- ja) *Uzlabot energoapgādes drošību un enerģijas dažādošanu. Darbību mērķis šajā jomā ir palielināt energoefektivitāti un enerģijas ražošanu, kā arī dažādot piegādātājvalstis un maršrutus.*
- k) **Uzlabot privātā sektora vidi un uzņēmumu konkurētspēju**, ietverot pārdomātu specializāciju kā svarīgāko izaugsmes, darbvietu radīšanas un kohēzijas virzītāju. Prioritāti piešķir projektiem, kuri uzlabo uzņēmējdarbības vidi.

- l) **Uzlabot piekļuvi digitālajām tehnoloģijām un pakalpojumiem un stiprināt pētniecību, tehnoloģiju attīstību un inovāciju**, veicot ieguldījumus *spēju veidošanā pētniecības un inovācijas sistēmās, mobilitātes un dotāciju shēmās, kas pielāgotas, lai veicinātu zinātniskās izcilības principu*, digitālajā savienojamībā, digitālajā uzticamībā un drošībā, digitālajās prasmēs un uzņēmējdarbībā, kā arī pētniecības infrastruktūrā un labvēlīgā vidē, un veicinot tīklu veidošanu un sadarbību. ***Darbību mērķis šajā jomā ir arī izveidot izcilības centrus pētniecības un inovācijas jomā, lai novērstu pētnieku emigrāciju.***
- m) **Ieguldīt pārtikas apgādes nodrošinājumā un drošībā** un uzturēt dažādotas un dzīvotspējīgas zemkopības sistēmas dinamiskās lauku kopienās un lauku rajonos.
- n) **Aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti**, novērst vides degradāciju un apturēt bioloģiskās daudzveidības zudumu, veicināt zemes un jūras ekosistēmu un atjaunojamo dabas resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu apsaimniekošanu, ***veikt ieguldījumus ūdens resursu un atkritumu apsaimniekošanā un ilgtspējīgā ķīmisko vielu apsaimniekošanā***, veicināt resursu efektīvu izmantošanu, ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu un sekmēt pāreju uz zaļo un aprites ekonomiku, sekmēt siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu, pastiprināt klimatnoturību un veicināt klimata jomas pasākumu pārvaldību un informāciju un energoefektivitāti. *IPA III* veicina politikas virzienus, kuru mērķis ir atbalstīt pāreju uz resursu ziņā efektīvu, drošu un ilgtspējīgu mazoglekļa ekonomiku un stiprināt noturību pret katastrofām, kā arī katastrofu novēršanu, sagatavotību un reaģēšanu. [...].

- o) [...] *Sadarboties ar I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem kodolenerģijas izmantošanā mīļmīļiem mērķiem veselības, lauksaimniecības un pārtikas nekaitīguma jomās, nodrošinot pilnīgu atbilstību augstākajiem starptautiskajiem standartiem; kā arī atbalstīt pasākumus, kuri vērsti uz sekām, ar kurām saskaras vietējie iedzīvotāji, kas pakļauti radiācijas avārijai, un kuru mērķis ir uzlabot viņu dzīves apstākļus; veicināt zināšanu pārvaldību, apmācību un izglītību ar kodolmateriāliem saistītās jomās.*
- p) **Palielināt lauksaimniecības pārtikas nozares un zivsaimniecības nozares spēju** izturēt konkurences spiedienu un tirgus konjunktūru, kā arī progresīvi pielāgoties Savienības noteikumiem un standartiem, vienlaikus cenšoties panākt ekonomiskos, sociālos un vides mērķus līdzsvarotā lauku rajonu un piekrastes zonu teritoriālajā attīstībā.
-

III PIELIKUMS

Tematiskās prioritātes palīdzībai pārrobežu sadarbības jomā *starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem*

*Lai veicinātu labas kaimiņattiecības, sekmētu Savienības integrāciju un veicinātu sociālekonomisko attīstību, [...] ar palīdzību pārrobežu sadarbībai **starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem** vajadzības gadījumā var tikt risinātas šādas tematiskās prioritātes:*

- a) veicināt pārrobežu nodarbinātību, darbaspēka mobilitāti un sociālo un kultūras integrāciju, *inter alia*: integrējot pārrobežu darba tirgus, tostarp pārrobežu mobilitāti; ar kopīgām vietējās nodarbinātības iniciatīvām; sniedzot informācijas un konsultatīvus pakalpojumus un kopīgu apmācību; veicinot dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgas iespējas; integrējot imigrantu kopienas un neaizsargātas grupas; ieguldot valsts nodarbinātības dienestos; atbalstot ieguldījumu sabiedrības veselības un sociālo pakalpojumu jomā;
- b) aizsargāt vidi un veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņu radītajai ietekmei un mazināt to, novēršot apdraudējumu un pārvarēt to, *inter alia*: izmantojot kopīgu rīcību vides aizsardzības jomā; veicinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, koordinētu jūras telpisko plānošanu, resursu efektīvu izmantošanu un aprites ekonomiku, atjaunojamus energoresursus un pāreju uz drošu un mazoglekļa, videi draudzīgu ekonomiku; **uzlabojot atkritumu un ūdens resursu apsaimniekošanu**, veicinot ieguldījumu, lai pārvarētu konkrētus apdraudējumus, nodrošinātu noturību pret katastrofām un katastrofu novēršanu, sagatavotību un reaģēšanu;
- c) veicināt ilgtspējīgu transportu un uzlabot publiskas infrastruktūras, *inter alia* samazinot izolētību un, lai to panāktu, uzlabojot piekļuvi transportam, digitālajiem tīkliem un pakalpojumiem un ieguldot pārrobežu ūdens, atkritumu un enerģijas sistēmās un iekārtās;

- d) veicināt digitālo ekonomiku un sabiedrību, *inter alia* ieviešot digitālo savienojamību, attīstot e-pārvaldes pakalpojumus, digitālo uzticamību un drošību, kā arī digitālās prasmes un uzņēmējdarbību;
- e) veicināt tūrismu un kultūras un dabas mantojuma aizsardzību;
- f) ieguldīt jaunatnē, izglītībā un prasmēs, *inter alia* attīstot un īstenojot kopīgas izglītības, profesionālās apmācības, apmācības shēmas un infrastruktūru, kas atbalsta jauniešu aktivitātes;
- g) veicināt vietējo un reģionālo pārvaldību un pastiprināt vietējo un reģionālo iestāžu plānošanu un administratīvās spējas;
- h) pastiprināt konkurētspēju, uzņēmējdarbības vidi un mazo un vidējo uzņēmumu attīstību, tirdzniecību un investīcijas, *inter alia* veicinot un atbalstot uzņēmējdarbību, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu uzņēmējdarbību, un attīstot vietējos pārrobežu tirgus un internacionalizāciju;
- i) stiprināt pētniecību, tehnoloģiju attīstību, inovāciju un digitālās tehnoloģijas, *inter alia* veicinot cilvēkresursu, ***spēju veidošanas pētniecības un inovācijas sistēmās, mobilitātes un dotāciju shēmās, kas pielāgotas, lai veicinātu zinātniskās izcilības principu***, kā arī pētniecības un tehnoloģiju attīstības infrastruktūras kopīgu izmantošanu.

IV PIELIKUMS

Galveno snieguma rādītāju saraksts

Izmanto šādu galveno snieguma rādītāju sarakstu, lai palīdzētu novērtēt Savienības ieguldījumu [...] konkrēto [...] *IPA III* mērķu sasniegšanā.

1. Saliktais rādītājs ³⁰ ar kuru [...] novērtē *I pielikumā uzskaitīto saņēmēju progresu* attiecībā uz politisko [...] kritēriju pamataspektiem (tostarp demokrātiju, tiesiskumu (tiesu sistēmu, korupcijas apkarošanu un cīņu pret organizēto noziedzību) un [...] *pamattiesībām, tostarp plašsaziņas līdzekļu brīvību*), kā arī attiecībā uz labām kaimiņattiecībām (avots: Eiropas Komisija).
2. [...] *I pielikumā uzskaitīto saņēmēju progress* attiecībā uz valsts pārvaldes reformu (avots: Eiropas Komisija).
3. Saliktais rādītājs, ar kuru novērtē [...] *I pielikumā uzskaitīto saņēmēju progresu attiecībā uz tiesību aktu saskaņošanu ar ES acquis* (avots: Eiropas Komisija).
4. Saliktais rādītājs ar kuru [...] novērtē *I pielikumā uzskaitīto saņēmēju progresu* attiecībā uz ekonomisko kritēriju pamataspektiem (funkcionējoša tirgus ekonomika un konkurētspēja) (avots: Eiropas Komisija).
5. Publiskie sociālās nodrošināšanas izdevumi (procentos no IKP) (avots: SDO) vai nodarbinātības līmenis (avots: [...] *oficiālās* statistikas dati).
6. Digitālā plaisa starp saņēmējvalstīm un ES vidējo rādītāju (avots: Eiropas Komisija, *DESI* indekss).
7. Valstu normatīvās darbības un uzņēmējdarbības vides reitings "*Distance to frontier (Doing Business) score*" (avots: PB).

³⁰ Trīs saliktos rādītājus ir izstrādājusi Eiropas Komisija, pamatojoties uz ziņojumiem par paplašināšanos, kas iegūti no vairākiem neatkarīgiem avotiem.

8. Energointensitāte, ko novērtē primārās enerģijas un IKP izteiksmē (avots: *EUROSTAT*).
9. Ar ES atbalstu samazinātā vai novērstā siltumnīcefekta gāzu emisija (kt CO₂ ekv.).
10. [...]

Attiecīgos gadījumos rādītāji būs sadalīti pēc [...] *dzimuma*.
